

Protocol Ongewenst / Grensoverschrijdend Gedrag

Panta Rhei

De Methode...

Werken aan en leren over de sociaal emotionele ontwikkeling

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Het team...

(iedereen die werkzaam is op school)

...laat voorbeeld gedrag zien.
...stemt af op OBH van het kind.
...is duidelijk en voorspelbaar over kaders mbt gedrag.
...is alert op gedrag.
...benoemt en bespreekt gedrag en lost waar nodig op.
...werkt hiermee dagelijks actief aan het veilig houden van het klimaat van school.
...heeft een samenwerking met ouders.

Dagelijkse praktijk

Positieve grondhouding van het team/TSO

Als dagelijkse aanpak onvoldoende werkt...

Pestprotocol

KK Gedrag /
Gedragsprotocol

Hoe gaat het op school?

Vragenlijsten SEO

Enquête

Stappen	Betrokkenen	Acties
Positieve grondhouding	Leerkracht	
1 ^e keer	Leerkracht	-gesprek leerling -belt ouder(s) -notitie PSS -melding IB
2 ^e keer	Leerkracht	-gesprek leerling -ouder(s) en KC/dir op de hoogte -notitie PSS
Consequentie	KC/dir/leerkracht	-3 dagen in andere klas / week geen TSO -IB/Dir en leerkracht gesprek leerling, gesprek ouder(s) -notitie PSS
Consquentie Definitief	Directie/KC/leerkracht	-directie gesprek ouder(s) , leerkracht en IB -vervolgstap maken -directie; evaluerend gesprek en verslag.

Schoolklimaat

De sfeer op school en daarmee het pedagogisch handelen neemt op de Panta Rhei een belangrijke plaats in. Wij hechten aan een veilig klimaat voor alle kinderen, maar eveneens voor medewerkers en ouders. Leerkrachten geven ruimte aan kinderen om zich te kunnen ontwikkelen en geven duidelijke grenzen aan waarbinnen dit kan en mag gebeuren. Er is oog voor de eigenheid van de kinderen bij ons op school en er wordt inspanning geleverd om de kinderen de zorg en aandacht te geven die ze nodig hebben. Er wordt actief gewerkt aan een prettig en veilig schoolklimaat. Deze inspanning bestaat in eerste instantie uit de reguliere aanpak binnen de school.

Positieve grondhouding

We streven er altijd naar om kinderen zoveel mogelijk positief te stimuleren. Dit doen we door preventief gewenst gedrag te benoemen en dit in eerste instantie in te zetten om negatief gedrag te voorkomen.

Een leerkracht/TSO-kracht stelt zichzelf ook regelmatig de volgende 3 vragen:

- Hoe denk ik over dit kind?
- Welke invloed heeft mijn leerkrachtgedrag op het gedrag van dit kind?
- Wat kan/ga ik anders doen om het gedrag om te buigen?

De leerkracht / TSO-kracht

De belangrijkste factor in de reguliere aanpak is de leerkracht. De leerkracht is een voorbeeld voor de leerlingen in zijn groep. Door het eigen gedrag een voorbeeld te laten zijn van wenselijk sociaal gedrag wordt hiermee een norm aangegeven voor de kinderen. "Teach what you preach".

Daarnaast zorgt de leerkracht ervoor dat hij duidelijk is richting de groep over wat wel gewenst gedrag is. Het is belangrijk dat dit helder is voor de leerlingen in de klas, maar ook in hoe er wordt omgegaan met zowel wenselijk als ongewenst gedrag. De leerkracht heeft de taak om goed zicht te houden over de groep en observeert gedurende de lesdag het gedrag van zijn leerlingen. Waar nodig zal hij gedrag van kinderen benoemen of bespreken. Soms is het nodig om iets op te lossen of afspraken te maken. De leerkracht neemt hierin een coördinerende rol in. We streven ernaar om waar mogelijk de verantwoordelijkheid hiervoor bij de kinderen zelf neer te leggen. Zij zijn mede-eigenaar van de sfeer en het klimaat in de klas en de school als geheel. Dit vormt de basis van een veilig schoolklimaat.

Het team...

(iedereen die werkzaam is op school)

- ...laat voorbeeld gedrag zien.
- ...stemt af op OBH van het kind.
- ...is duidelijk en voorspelbaar over kaders mbt gedrag.
- ...is alert op gedrag.
- ...benoemt en bespreekt gedrag en lost waar nodig op.
- ...werkt hiermee dagelijks actief aan het veilig houden van het klimaat van school.
- ...heeft een samenwerking met ouders.

De lesmethode

De Methode...

Werken aan en leren over de sociaal emotionele ontwikkeling

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Op de Panta Rhei spelen sociaal-emotionele vaardigheden en normen en waarden een belangrijke rol.

Sociale veiligheid en sociaalemotionele ontwikkeling

We vinden het belangrijk om op school goed te monitoren hoe het gesteld is met de sociale veiligheid en de sociaalemotionele ontwikkeling. Uiteraard spelen de leerkrachten en het schoolteam als geheel hier een prominente rol in. De meeste zaken zullen zij in het dagelijkse werken met de kinderen signaleren. Waar nodig zullen zij actie op deze signalen ondernemen om ervoor te zorgen dat de school voor alle kinderen een veilige omgeving is.

Het kan gebeuren dat er processen gaande zijn in de school die een negatief effect hebben op de sociale veiligheid, welke onvoldoende zichtbaar zijn. Om ook deze processen beter in beeld te krijgen en om geregeld een objectief beeld te krijgen van de eigen school, worden er twee instrumenten gebruikt.

Elk jaar wordt er, aan de hand van het sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem van Leerling in Beeld een observatie gedaan die een beeld geeft van een kind. De resultaten uit deze meting worden gebruikt om een beeld te vormen van de leerling en van een groep als geheel. Op basis hiervan wordt, waar nodig, een plan van aanpak geschreven voor een groep of een individuele leerling. De kwaliteitscoördinator wordt hier bij betrokken. Middels Cito Leerling in Beeld en 'Leerlijnen Jonge Kind (gr 1/2)' wordt door de leerkracht 2x per jaar de sociaal emotionele ontwikkeling van iedere leerling in kaart gebracht. In november zijn onze oudergesprekken hier mede op ingericht. Indien nodig volgen gedurende het jaar meer gesprekken.

Naast Leerling in Beeld wordt elke twee jaar een tevredenheidsenquête uitgezet onder de ouders, leerlingen en teamleden van de Panta Rhei. Hierin wordt de respondenten gevraagd naar allerlei aspecten die betrekking hebben op de Panta Rhei. Het onderwerp sociale veiligheid en schoolklimaat komt hierin ook aan de orde. De resultaten van de enquêtes worden geanalyseerd. Deze analyse wordt gedeeld met de MR en gecommuniceerd naar de ouders van de school. Een signaal uit de analyse kan aanleiding zijn voor een verbeterplan binnen de school.

Ook wordt elk jaar de sociale veiligheid conform wetgeving gemonitord middels een digitale vragenlijst.

Wat als de dagelijkse praktijk onvoldoende werkt?

We hopen met onze dagelijkse aanpak en de wijze waarop we onze school monitoren onwenselijke ontwikkeling m.b.t. de sociale veiligheid te voorkomen. Ondanks dat kan het helaas toch voorkomen dat er zich ongewenst / grensoverschrijdend gedrag voordoet op school. Om hier effectief op te kunnen reageren hebben we op school 2 protocollen/kwaliteitskaarten die het schoolteam

ondersteunen in dergelijke situaties. Het 'Pestprotocol' en de 'Kwaliteitskaart Gedrag'.

Als we het hebben over ongewenst / grensoverschrijdend gedrag maken we een scheiding tussen pestgedrag en overig grensoverschrijdend gedrag. Voor situaties waarin sprake is van pesten hebben we een specifiek 'Pestprotocol'. Hierin staat precies omschreven hoe we als school handelen wanneer er sprake is van een situatie waarin

gepest wordt. In dit beleidsstuk staat ook de rol van de contactpersoon en de pestcoördinator omschreven.

Hoe we omgaan met overig ongewenst / grensoverschrijdend gedrag staat omschreven in de Kwaliteitskaart Gedrag.

N.B.: Indien er ongewenst / grensoverschrijdend gedrag bij de TSO plaatsvindt, zal er een overdracht zijn met de leerkracht, er wordt gehandeld volgens de kwaliteitskaart Gedrag. Indien nodig kan TSO aansluiten bij een gesprek met kind/ouders. TSO dient op de hoogte te zijn van de kwaliteitskaart.

Wat is ongewenst / grensoverschrijdend gedrag?

Gedrag heeft zoveel facetten in zich dat het heel ingewikkeld is om gedrag in 'hokjes' te stoppen. Vaststellen wat nu precies grensoverschrijdend is, is lastig. De context waarin iets plaatsvindt, speelt een belangrijke rol. Hieronder staat beschreven wat de Panta Rhei als ongewenst / grensoverschrijdend gedrag beschouwt.

Ongewenst:

- Verkeerd stemgebruik;
- Er doorheen praten/roepen;
- Met ogen rollen/draaien;
- Afval laten slingeren;
- Geen goede werkhouding;
- Huiswerk/materiaal vergeten;
- Niet houden aan klas-/schoolafspraken; Uit de klas lopen zonder toestemming; Eten buiten pauze om;
- Rennen
- Te laat komen
- Clownesk gedrag nadoen
- Gebruik van lichte scheldwoorden (poep, pies, piemel, etc) en/of trending kreten (shit, what the.., etc)

Grensoverschrijdend:

- Veiligheid in geding van leerling/leerkracht/leerling zelf;
- Fysiek geweld; Verbale agressie;
- Gooien met spullen en/of kapot maken;
- Discriminatie;
- Roddelen of onaardig over de ander praten;
- Mediagebruik die anderen direct schaadt; Weglopen van leerkracht of juist weigeren te komen

Wat wordt er gedaan als er sprake is van ongewenst / grensoverschrijdend gedrag?

Dit is te vinden in de Kwaliteitskaart Gedrag [KK PR Gedrag .docx](#)

Handelen volgens kwaliteitskaart

*Notitie 'grensoverschrijdend gedrag' in Parnassys

Bij herhaling volgt een uitgebreider gesprek met de ouders:

In dit gesprek wordt de situatie besproken. Hierin wordt duidelijk gemaakt aan de ouders welk grensoverschrijdend gedrag er heeft plaatsgevonden en welk gedrag gewenst is. Ook wordt gesproken over de effecten van het gedrag van hun kind op de groep of een ander kind. Er wordt weergegeven welke consequentie er is toegepast (of toegepast gaat worden). Er wordt gekeken naar plan van aanpak en aangepast waar nodig.

Wij vragen de ouders om het gedrag van hun kind ook thuis met hun kind te bespreken, zodat het kind weet dat ouders er ook van op de hoogte zijn en er mogelijk één lijn kan zijn.

Er wordt een vervolgspraak gemaakt (binnen 2 tot 4 weken) om samen met de ouders te evalueren hoe het gaat.

Consequentie opvoeren.

Wanneer er binnen 4 schoolweken, ondanks de twee eerdere waarschuwingen en het tijdelijk buiten de groep plaatsen, opnieuw sprake is van grensoverschrijdend gedrag volgt er een consequentie die qua zwaarte wordt opgevoerd. De betreffende leerling zal 3 dagen buiten de klas worden geplaatst. De leerling krijgt eigen werk mee en volgt het ritme van de klas waar hij tijdelijk zit. Iedere klas heeft een vaste klas waar kinderen heen gaan. Dit staat in de klassenmap op het blad 'verdeling van de leerlingen'.

KC/directie voert vanaf dit punt de regie in de casus.

KC/directie (leerkracht ook aanwezig) voert een gesprek met het kind. In dit gesprek wordt het grensoverschrijdende gedrag benoemd. Ook het gewenste gedrag wordt benoemd. In het gesprek wordt besproken wat er gedaan kan worden (door leerkracht en leerling) om een herhaling te voorkomen; plan van aanpak. Aan het kind wordt aangegeven dat er een gesprek met de ouders zal volgen.

*Notitie 'grensoverschrijdend gedrag' in Parnassys wordt aangevuld, inclusief plan van aanpak.

*KC schakelt indien nodig een externe deskundige in.

*KC doet kennisgeving bij leerplichtambtenaar.

Het gesprek:

KC voert in aanwezigheid van de leerkracht een gesprek met de ouders van het kind (waar mogelijk met kind erbij). In dit gesprek wordt de situatie besproken. Hierin wordt duidelijk gemaakt aan de ouders welk grensoverschrijdend gedrag er heeft plaatsgevonden en welk gedrag gewenst is. Er wordt weergegeven welke consequentie er is toegepast (of toegepast gaat worden). Ook wordt gesproken over de effecten van het gedrag van hun kind op de groep of een ander kind. KC geeft weer welke stappen er al plaats hebben gevonden. Daarnaast zal KC ook aan de ouders aangeven welke stappen er zullen worden ondernomen wanneer het grensoverschrijdende gedrag nogmaals voor komt.

Er wordt gekeken naar plan van aanpak en aangepast waar nodig.

Ook wordt er een vervolgspraak gemaakt (binnen 2 tot 4 weken) om samen met de ouders te evalueren hoe het gaat.

Definitieve consequentie

(Regievoering bij directie)

Wanneer er, ondanks de twee eerdere waarschuwingen, het voeren van vele gesprekken en het twee keer tijdelijk buiten de groep plaatsen, binnen 4 schoolweken, opnieuw sprake is van grensoverschrijdend gedrag volgt er een consequentie die qua zwaarte wordt opgevoerd. De directie voert in aanwezigheid van de KC en de leerkracht een gesprek met de ouders van het kind. Hierin wordt aangegeven dat het grensoverschrijdende gedrag ondanks de eerdere stappen nogmaals is voorgekomen. De waarschuwingen, gesprekken en consequenties hebben onvoldoende effect gehad. De school en de ouders hebben de situatie niet kunnen keren. De vervolgstappen worden besproken. Hierbij zijn de rust in de groep(en) of school en het welbevinden van het kind het belangrijkste uitgangspunt.

De volgende stappen kunnen genomen worden:

- Time-out maatregel: bij ernstig fysiek bedreigend gedrag en/of indien er sprake is van een ernstige onveilige situatie voor een individu of een groep, kan er worden overgegaan tot een 'time-out maatregel. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
 - o In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd;
 - o Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht (zie noot 1); Ouders worden verzocht het kind op te komen/laten halen.
 - o De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig;
 - o De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school;
- Externe deskundige inschakelen
- Inschakelen van samenwerkingsverband, CJG of leerplicht.
- Er wordt indien mogelijk gebruik gemaakt van het plaatsen (tijdelijk) op een andere school (evt. binnen SKOVV)
- De leerling wordt geschorst of verwijderd (zie beleid schorsen en verwijderen)
- Doorverwijzing naar het speciaal (basis)onderwijs
- De ouders kiezen voor een andere school
- Bij TSO-situaties: De toegang tot de TSO kan (tijdelijk) worden ontzegd.

Bij schorsing/verwijdering:

De directie brengt, in samenwerking met de KC en het bestuur (SKOVV), de leerplichtambtenaar, inspectie en het SWV op de hoogte. Eventueel ook de externe vertrouwenspersoon en/of CJG. De directie maakt een verslag van het gesprek. Hierna wordt overgegaan tot het uitvoeren van de vervolgstappen.

Uitzonderingen:

Bij ernstig fysiek bedreigend gedrag en/of indien er sprake is van een ernstige onveilige situatie voor een individu of een groep, kan er sneller en direct tot actie worden overgegaan en kunnen/mogen er stappen worden overgeslagen.

Bij grensoverschrijdend gedrag tijdens de TSO:

Indien er grensoverschrijdend gedrag bij de TSO plaatsvindt, zal er een overdracht zijn met de leerkracht, deze leerkracht handelt volgens het protocol. Leerkracht draagt er zorg voor dat teruggekoppeld wordt naar de TSO hoe hij/zij gehandeld heeft. Indien nodig kan TSO aansluiten bij een gesprek met kind/ouders. TSO is op de hoogte van dit protocol.

Afsluitend gesprek Wanneer de vervolgacties zijn uitgevoerd zal vanuit de directie initiatief genomen worden om een afsluitend gesprek te voeren. Het uitgangspunt hiervan is om terug te kijken op het traject, hiervan te leren en om de casus definitief af te kunnen sluiten.